

Хан Омуртаг

Сребърна възпоменателна монета с частично позлатяване
от серията „Средновековни български владетели“
Емисия на БНБ

Златен медальон на хан Омуртаг, Национален археологически институт
с музей при Българската академия на науките.
A gold medallion of Khan Omurtag, the National Archaeological Institute with Museum
at the Bulgarian Academy of Sciences.

Фон: Миниатюри от „Хроника“ на Йоан Скилица, Магригски пренпис
от XII в., Национална библиотека на Испания.

Background: Miniatures from the Chronicle of John Skylitzes, Madrid Skylitzes
of 12th Century, National Library of Spain.

Българската народна банка изказва благодарност на Държавна агенция „Архиви“
и на Националния археологически институт с музей за предоставените изображения.
The Bulgarian National Bank gratefully acknowledges the Archives State Agency and the National
Archaeological Institute with Museum for provided images.

Khan Omurtag

Partially Gold-plated Silver Commemorative Coin
Medieval Bulgarian Rulers Series
BNB Issue

БЪЛГАРСКА
НАРОДНА
БАНКА

BULGARIAN
NATIONAL
BANK

Хан Омуртаг (?–831) е български владетел, известен с цялостната си административна реформа, превърнала България в централизирана средновековна монархия, с мащабното си строителство и стопанския разцвет на страната по време на неговото управление.

Първороден син на хан Крум, Омуртаг се възцарява през 814 г. Сред първите му дела е подписването на 30-годишен мирен договор с Византия. Със сила той връща в пределите на България отцепилите се славянски племена западно от р. Тимок, а чрез успешна политика на разселване на славяни и българи преустановява отпадането от страната на други територии. Мирът позволява на Омуртаг да възстанови опожарената столица Плиска и да разгърне мащабно строителство – при неговото управление са изградени многобройни дворци, култови и жилищни сгради, крепости, мостове и други постройки.

Проведената от него административна реформа продължава започнатото от баща му: страната е разделена на 10 комитата, начело с назначени от хана комити, и е създадена обща войска с единно ръководство, състояща се от постоянна владетелска дружина и военно опълчение. В резултат държавата се централизира и се утвърждава божествеността на ханската власт. Макар да отменя автономията на славяните, Омуртаг продължава да ги издига в двора си, с което намалява противоречията между отделните народи и стабилизира държавата. Противодействайки на влиянието на Византия, той провежда гонения срещу християните и лишава приелия християнството свой първороден син от престола.

Царуването му е най-добре документираният период от средновековната българска история. Известна е колоната с Чаталарския надпис, на която са изсечени думите на владетеля: „Човек и добре да живее, умира и друг се ражда. Нека роденият по-късно, като гледа този надпис, да си спомня за оногова, който го е направил.“.

Khan Omurtag (?–831) was a Bulgarian ruler known for his overall administrative reform, which transformed Bulgaria into a centralized medieval monarchy, for his large-scale construction and the economic prosperity of the country during his reign.

The firstborn son of Khan Krum, Omurtag began to reign in 814. The Thirty years' peace treaty with Byzantium was among his first acts. Using force, he returned the seceded Slavic tribes west of the Timok River to Bulgaria's borders. The successful policy of resettling Slavs and Bulgarians helped stop the separation of other territories from Bulgaria. The peace allowed him to restore the burnt down capital Pliska and to deploy large-scale construction: during his reign a large number of palaces, religious and residential buildings, fortresses, bridges and other buildings were built.

By implementing administrative reforms, he continued what his father had started: the state was divided into 10 comitati (provinces), whose comiti (governors) were appointed by him; the army was integrated with a unified leadership, consisting of a permanent military unit of the ruler and corps. As a result, the state was centralized, affirming the divinity of khan's power. Although Omurtag removed the autonomy of the Slavs, he continued to promote them at his court thus reducing the tensions between the individual tribes and stabilising the state. Counteracting the influence of Byzantium, Omurtag persecuted Christians and therefore his eldest son, who converted to Christianity, was deprived of the throne.

Omurtag's reign is the best documented period in medieval Bulgarian history. On the column with so called Chatalar Inscription Khan Omurtag's words are engraved: 'Man dies even if he lives well, and another is born, and let the latest born seeing this inscription, remember the one who made it.'